

Duɔp cuɲni: Run rew ε wä nhiam Tin ca jek ε bæc ε ŋuëtni tin la jɪ A-thä-ra-lia Wɪc Dën-de-nɔŋ in Dɪt

Thar kä duɔp

Duɔp cuɲni – *Run rew ε wä nhiam* jen ε Victorian Equal Opportunity and Human Rights Commission's ke guure ke ri-puot ke kui ŋuëtni Thodan tin la jɪ A-thä-ralia ke tin ca jek ke yöö lëyke ke kene yöö tielke ke Wic Dën-de-nɔŋ in Dɪt.

Ri-puot 2008 ke *Duɔp Cuɲni* ca je jiek en yöö tiel ŋuëtni Thodan tin la jɪ A-thä-ralia ce dɪt a pene ke jal a lor rey kɔm-miɔn-neti kä ce jiekdien ke tin latke kuëë, cɛtke lat kene gɔar. Ken ŋuëtni dieer ken ke duɔp in ciaŋke ke ε polith kene min latke a miɔiaa.

Kä ri-puot *Duɔp Cuɲni* ce je lat en yöö dëë ken rik etɔ lat kä dëë cuɲ ŋuëtni Thodan tin la jɪ A-thä-ralia gaŋ.

Ke 2010 ci Kɔm-mi-cin rithäac lat ε la duɔp mi dëë lättni ri-puot mi dëë guic ni wä in wäke tin ca lat ε *Duɔp Cuɲni*.

Lat kä tin ca jiek

Duɔp Cuɲni-Run rew ε wä nhiam ε min ca thöp ε mäktäpni Kume Bik-tö-ria daŋ dhieec, mäktäpni diɔk tin dɪt ke mäktäpni kaŋ-thilni daŋ rew, kä cike dɪt kɔ-miɔn-neti kene ŋuëtni ti 45 thiëc.

Ci Kɔm-mi-cɔn ε jiek en yöö ɔr-gä-nay-dhëë-cɔni kume kene kɔm-miɔn-neti kaath ti gow lat ti ca laaŋ, tin rëlke rɔ kä ri-puot.

Duunde yöö cu ŋuëtni tää ca thiee ke kui guurkä ri-puot Kɔm-mi-cɔn jiök en yöö ɲotke jieke ciaaŋ kä /cike jɪ wec, min jake kä yöö /ca lät kene gɔar jiek, kä ca dieerien ke ciaaŋ in ciaŋke ke ε polith ri-puot.

Nyuuth, ŋuëtni ci ken ε lat en yöö la polith a wä gornike:

Te ney rey tureenä cu polithni ben guäth mi kuic neye...Cuke wee tiketnikun a nikä, kä ID nikun a nikä? Cuako thiee kä eŋu (bä ni yen kä ke mɔ).
Kä cuke wee 'tëëke ney ti ci nyieeny kä ke Thodani, kuako le gor ni yöö bakɔ je ɲac ε ɲa took je mɔ'.

Ken ŋuëtni lat kene en yöö ciaaŋ leyä ce ke jakä thil luŋ ke jiek lat, ceŋke:

*Cä rö gädämu guäth lat—cuke ruac ke yä ke talepoon mää cä cop en wani,
‘Cuke wee ε jin ram mi car?’ Kä cua wee, ‘yän gööra ni lat, jen tääke mi dere
lot mi ε yän ram mi car?’ cuke wee ‘/ci ney ji bi lath lat’.*

Ken ŋuëtni cuke Kom-mi-con jioek bä en yöö lëyke ke pene ke wä nhiam rey gorkädien, ceŋke:

*Min la gaat ti nuan a wee ‘yɔ yän carä ke yöö bä diktoor kuen kä cu kuäär yä jioek I /ci
je bi lat’. Ken cike min gööra däk carien ε ken i ‘yā be kuen ni korth mi (thiak thiak)’.*

Ri-thääc Kom-mi-con ce ruac ke kui Muktäpä mi bi lat jakä wee wä ke yöö be ciaaŋ leyä kene tiel gaŋ.

Ke Ciaaŋ Päärä ŋuɔtni 2010 in pay ben min ba lath lat ke pay Bädäk 2011 mi lot ni yöö muktäp mi bi kume, kene a-jen-thini tin /ci tɔa nyin kume ke ji biŋh-nethni mat ke yöö bike je lath lat en yöö ba ciaaŋ tiilä gaŋ.

Jin goori kapi ri-puot kie lääri ti nuan ke kui puor-jakä Duɔp Cuɔni?

Ri-puot keeliw kene lääri ti koŋ ke kui puor-jakä Duɔp Cuɔni ka thɪn kä humanrightscommission.vic.gov.au/rop

Kä jen ri-puot emɔ ja thɪn ke thok Nath, thok Jaaŋni, ke thok Jalapni.

Dee Kom-mi-con ney tin ca ciaaŋ leyä kene tiel luäk idi?

Kom-mi-con dere ŋuëtni tin tielke kä lëyke kä thil luot luäk ke goony. Göny ŋuëtni be ke luäk ke thuok ruaacni tɔtɔ kä deeke wee wä nhiam ke tēkdien. Kä be ruac mi bum bum naŋ raar en yöö tiel guace ke ŋuɔt kä ca je bi rut kä Bik-tö-ria.

Cɔl Kaŋh Luakda kie guil website ke kui lääri tin koŋ kie bi thiec kä kaŋh. Luɔɔc thuok teke thɪn kä Kaŋh Luakda.

Ke yöö bi updates jiek ke email kä Kom-mi-con, gori rɔ kä eupdate kä humanrightscommission.vic.gov.au/ mailinglist

Ruacni ke Kom-mi-con

Kaŋh Luak: 1300 292 153

TTY: 1300 289 494

Email: advice@veohrc.vic.gov.au

Website: humanrightscommission.vic.gov.au

